

Antwoordnota op vragen aangebracht via het openbaar onderzoek voor Inrichtingsnota foerageergebied Bruine kiekendief

De procedure

Het openbaar onderzoek over het ontwerp van de inrichtingsnota 'Instandhoudingsmaatregelen foerageergebied Bruine Kiekendief voor het Vogelrichtlijngebied 'BE23013336 Schorren en Polders van de Beneden-Schelde' liep van **28 april 2023 tot en met 28 mei 2023**.

Gemeenten en provincies ontvingen de inrichtingsnota op 18 april 2023. Zij werden verwacht hun adviezen over te maken binnen de drie maanden – dus ten laatste op 19 juli 2023. Twee provincies en drie gemeentes bezorgden ons hun advies.

In de periode van het Openbaar Onderzoek kon iedereen het ontwerp inrichtingsnota inkijken:

- Via de volgende linken naar de inrichtingsnota ([deel 1](#) – [deel 2](#))
- Via inzage van de inrichtingsnota op het gemeentehuis van de drie betrokkenen gemeenten
  - Beveren: dienst stedenbouw, Gravenplein 8, Beveren
  - Zwijndrecht: dienst Leefomgeving, Binnenplein 1, Zwijndrecht
  - Sint-Gillis-Waas: in het administratief- en Bestuurscentrum, Burgemeester Omer De Meyplein 1, Sint-Gillis-Waas

Tijdens de periode van het openbaar onderzoek (uiterlijk tot 28 mei 2023) konden bezwaren en opmerkingen aangetekend of tegen ontvangstbewijs overgemaakt:

- door bezwaarschrift aangetekend te versturen naar één van volgende adressen:
  - College van Burgemeester en Schepenen, Gravenplein 8, 9120 Beveren of via linkeroever@beveren.be
  - College van Burgemeester en Schepenen, Binnenplein 1, 2070 Zwijndrecht of via milieu@zwijndrecht.be
  - College van Burgemeester en Schepenen, Burgemeester Omer De Meyplein 1, 9170 Sint-Gillis-Waas
  - Agentschap voor Natuur en Bos, afdeling Oost-Vlaanderen - Sigmaphan, Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 73, 9000 Gent
- door bezwaarschrift af te geven tegen ontvangstbewijs bij:
  - Gemeentebestuur Beveren: dienst Stedenbouw, Gravenplein 8, 9120 Beveren
  - Gemeentebestuur Sint-Gillis-Waas administratief- en Bestuurscentrum, Burgemeester Omer De Meyplein 1
  - Gemeentebestuur Zwijndrecht: elke werkdag van xu tot xu, dienst, adres
  - Agentschap voor Natuur en Bos, afdeling Oost-Vlaanderen - Sigmaphan, Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 73, 9000 Gent

Tijdens deze periode is één bezwaar ingediend.

Gemeenten en provincies ontvingen de inrichtingsnota op **18 april 2023**. Zij werden verwacht hun adviezen over te maken binnen de drie maanden – dus ten laatste op **19 juli 2023**. Twee provincies en drie gemeentes maakten een advies over.

[Overzicht partijen waarvan adviezen of bezwaren van ontvangen werden](#)

Vanwege	Aard	Datum advies	Datum ontvangen	Conclusie advies
Provincie Oost-Vlaanderen	Advies	6/07	12/07 per e-mail	Gunstig - met vragen tot verduidelijking
Provincie Antwerpen	Advies	15/06	15/06 per e-mail	Gunstig
Gemeente Sint-Gillis-Waas			Mededeling 6/06 per e-mail	Geen advies
Gemeente Zwijndrecht	Advies	30/05	31/05 per e-mail	Gunstig
Gemeente Beveren	Advies	3/07	6/07 per e-mail	Gunstig - voorwaardelijk
Aspiravi	Bezwaar	26/05	2/06 per e-mail	Bezwaar

Behandeling bezwaar

Bezwaar Aspiravi

Aspiravi stelt dat in het licht van de klimaatdoelstellingen en de noodzakelijke transitie naar groene energie de mogelijkheid voor bijkomende windturbines in de zones die in de inrichtingsnota worden afgebakend niet gehypothekeerd mogen worden. Immers, de mogelijkheid voor windturbines op een specifieke locatie en de impact op biodiversiteit, hier in het bijzonder de bruine kiekendief, dient in detail onderzocht op projectniveau in een individuele natuurtoets of passende beoordeling. Slechts na gedetailleerd onderzoek, zowel op milieutechnisch, ruimtelijk, als op energetisch vlak, en dit met concrete inplantingslocaties en windturbintypes, kan beoordeeld worden of windturbines al dan niet mogelijk zijn op een specifieke locatie.

Aspiravi vraagt dan ook om het ontwerp van de inrichtingsnota aan te passen in de zin dat verduidelijkt/aangegeven zou worden in het document dat het geen beleidskader betreft en waarbij expliciet de mogelijkheid voor de inplanting van windturbines in de zoekgebieden, de ondersteunende gebieden én de focusgebieden wordt opgenomen.

Antwoord op vraag van Aspiravi

Het is juist dat een inrichtingsnota niet kwalificeert als een normatief kader dat doorwerkt op het niveau van de vergunningverlening voor projecten. Tevens is het correct dat, in het kader van een effectenanalyse en vergunningsaanvraag, gedetailleerd onderzoek op milieutechnisch, ruimtelijk vlak maar ook ecologisch vlak nodig is om de haalbaarheid van een concrete inplantingslocaties voor windturbines, en hun specificaties, te beoordelen.

Aanpassing inrichtingsnota

We voegen het volgende toe aan de inrichtingsnota :

"Een inrichtingsnota kwalificeert niet als een normatief kader dat doorwerkt op het niveau van de vergunningverlening voor projecten. Dit betekent o.m. dat vergunningsaanvragen voor windturbines, zoals gebruikelijk, beoordeeld zullen dienen te worden na gedetailleerd onderzoek, zowel op milieutechnisch als op ruimtelijk vlak, én na het doorvoeren van het nodige ecologisch onderzoek (incl. de van toepassing zijnde natuurtoetsen), en dit met concrete inplantingslocaties en windturbintypes."

Behandeling advies met voorwaarden

Gemeente Beveren

Het College van burgemeester en schepenen van Beveren besloot in zitting van 3 juli 2023 om voor de Inrichtingsnota Foerageergebied Bruine Kiekendief een gunstig advies te geven onder volgende voorwaarden:

1. Absoluut uitgangspunt is dat de maatregelen steeds vrijwillig zijn (wat momenteel ook opgenomen is in de nota)
2. De mogelijkheden inzake teelten voor 'akkerbouw voor de mens' verder uit te breiden, opdat dit aantrekkelijker wordt voor de landbouwers in deze omgeving.
3. Indien deze maatregelen niet volstaan om de Instandhoudingsdoelstellingen te halen, moeten maatregelen in een andere regio genomen worden, eerder dan de maatregelen in Beveren nog verder aan te scherpen.

Het college vraagt dus of de zekerheid gegeven kan worden dat aan de door hen gestelde voorwaarden invulling gegeven zal worden.

Antwoord op de vraag van Beveren

Op punt 1.

- *Vrijwilligheid is als uitgangspunt opgenomen in de inrichtingsnota. Aan deze vraag kan dus helemaal voldaan worden.*

Op punt 2.

- *De Inrichtingsnota voorziet de mogelijkheid om de teeltrotaties aan te passen. Dat gebeurt binnen de vermelde ecologische randvoorwaarden en zal worden gemonitord en geëvalueerd. Met landbouwexperten en met lokale landbouwers loopt momenteel een traject om de teeltkeuze te verruimen zodat de rotaties aantrekkelijker worden voor akkerbouwers. De resultaten daarvan zullen worden meegenomen bij de toewijzing van de gronden en bij de ondersteuning van het project door de overheid.*

Op punt 3.

- *Deze inrichtingsnota is gekoppeld aan één welbepaald Vogelrichtlijngebied nl. SBZ-V Polders en Schorren van de Beneden-Schelde'. In de S-IHD staat een doelstelling opgenomen voor wat betreft het aantal te realiseren broedparen en is ook in opgenomen dat dit ook impliceert dat er voldoende foerageergebied moet voorzien worden, ook in landbouwgebied. Specifiek in het betreffend S-IHD besluit is wel voorzien dat het mogelijk is om in dit kader maatregelen te voorzien tot 3 km van de grenzen van het Vogelrichtlijngebied, en dit op vrijwillige basis. In eerste instantie betrachten we dan ook deze doelen waar te maken binnen de ruimte die hiervoor is voorzien. De verbondstekst die is goedgekeurd door alle belanghebbenden voorziet wel dat, wanneer het niet mogelijk zou blijken om de doelen voor bruine kiekendief (broeddichtheden) te realiseren, delen van de gestelde doelstelling (33 broedparen) verplaatst zouden kunnen worden naar andere plaatsen in Vlaanderen. De inrichtingsnota kan evenwel niet vooruit lopen op de vaststellingen die uit een monitoringsprogramma zullen voortvloeien.*

Aanpassing inrichtingsnota

Met deze aanvullingen is er geen nood om de ontwerp-inrichtingsnota aan te passen.

Behandeling advies met vragen tot verduidelijking

Provincie Oost-Vlaanderen

Vraag 1) Het is aangewezen om in de inrichtingsnota de link te leggen met eventuele beschermingsmaatregelen en potenties aan de Nederlandse zijde van de grens

Antwoord op vraag 1 van de provincie Oost-Vlaanderen

Vanuit de gebiedsagenda Grenspark Groot Saeftinghe bestaat er een globale grensoverschrijdende visie op de landbouwpolders. Langs beide zijde van de grens wordt betracht kansen te benutten om de landbouwpolders te zien als een proeftuin voor natuurinclusieve en klimaatadaptieve landbouw. Uiteraard is het daarbij de bedoeling om opgedane kennis langs beide zijde van de landsgrens uit te wisselen.

Er is ook een grensoverschrijdende werkgroep landbouw en een grensoverschrijdende werkgroep monitoring in het leven geroepen. Dankzij deze fora is afstemming over de grenzen gegarandeerd.

Tegelijk dienen we er ons van bewust te blijven dat de inrichtingsnota er op gericht is om voldoende foerageergebied voor de kiekendief te helpen realiseren opdat de instandhoudingsdoelstellingen in het Vogelrichtlijngebied "Schorren en polders van de Beneden-Schelde" gehaald worden. Dit vogelrichtlijngebied is volledig gelegen in Vlaanderen. Alle maatregelen die nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen voor dit vogelrichtlijngebied te realiseren dienen dan ook in Vlaanderen gerealiseerd te worden. In de afgelopen jaren zijn er diverse studies uitgevoerd om in beeld te brengen wat de beste maatregelen zijn voor het uitbreiden van het foerageergebied bruine kiekendief. Vanuit het hanteren van het principe van zuinig ruimtegebruik is het daarom niet zonder meer aangewezen dat ecologische maatregelen die aan de Nederlandse zijde in landbouwgebied worden genomen, maar niet specifiek als oogmerk zouden hebben het foerageergebied voor kiekendief uit te breiden, over te nemen.

Aanpassing inrichtingsnota

Met deze verduidelijking is er geen nood om de ontwerp-inrichtingsnota aan te passen.

Vraag 2) Het is aangewezen om in de inrichtingsnota explicieter aan te geven voor welke termijn de voorgestelde maatregelen gelden en hoe deze termijn zich verhoudt tot het garanderen van het halen en behouden van de instandhoudingsdoelstellingen op de lange termijn.

Antwoord op vraag 2 van de provincie Oost-Vlaanderen

Het financieringsprogramma zoals opgenomen in de inrichtingsnota is berekend voor een periode van 12 jaar. Het behalen van instandhoudingsdoelstellingen is uiteraard een opgave voor de lange termijn. De goedkeuring van de inrichtingsnota door de Vlaamse Regering zal gepaard gaan met de goedkeuring van een financieringsovereenkomst. Hierin zal opgenomen worden dat de het systeem van pasmuntovereenkomsten tussen de landbouwer en de overheid zal gesloten worden voor een periode van 20 jaar en dat de betreffende overheidsgronden in principe blijvend met dat doel zullen worden ingezet. Het werken met beheerovereenkomsten (BO's), wat ook opgenomen is binnen de inrichtingsnota, is voorzien voor een periode van 12 jaar en er kunnen nu geen garanties gegeven worden dat deze nadien worden verder gezet. Tot slot zal een systeem van monitoring en evaluatie ons moeten ondersteunen in het beantwoorden van de vraag hoelang en op welke manier er naar de toekomst verder gewerkt zal dienen te worden.

Aanpassing inrichtingsnota

Met deze verduidelijking is er geen nood om de ontwerp-inrichtingsnota aan te passen.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de inrichtingsnota ‘Instandhoudingsmaatregelen foerageergebied Bruine Kiekendief voor het Vogelrichtlijngebied ‘BE23013336 Schorren en Polders van de Beneden-Schelde’

Brussel, 7 juni 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR